

Aktywny strzelec

Zasady reagowania Policji i osób zagrożonych

Materiał szkoleniowy • Ośrodek Szkolenia Policji w Lublinie • 2026

Cel i zakres zajęć

1 Pojęcie i specyfika definicja aktywnego strzelca w przepisach Policji, dynamika zdarzenia

2 Podstawy prawne ustawy, zarządzenia KGP, zasady użycia broni palnej

3 Procedura nr 5 cel, przedsięwzięcia i etapy działań Policji

4 Pierwszy patrol i dyżurny priorytety, przyjęcie zgłoszenia, obieg informacji

5 Osoby postronne „uciekaj – ukryj się – walcz”, kontakt z Policją

Kim jest aktywny strzelec

Definicja w procedurze nr 5 KGP

„osoba, która w jednym czasie i w jednym miejscu działa z zamiarem zabicia jak największej ilości osób przy użyciu najczęściej broni palnej, broni białej, materiałów wybuchowych lub innych środków, w tym środków komunikacji (samochody osobowe, ciężarowe, statki powietrzne)”

Załącznik nr 5 do zarządzenia nr 36 KGP, część III punkt 3 lit. a

Możliwe motywy sprawcy

- poczucie krzywdy
- choroba psychiczna
- pobudki ideologiczne, religijne, polityczne

Narzędzie ataku nie jest kluczowe – procedura obejmuje też „amok” z nożem, siekierą czy pojazdem.

Liczą się minuty

69%

zdarzeń o znanym czasie trwania
skończyło się w ciągu 5 minut (44
z 63)

40%

zdarzeń zakończyło się
samobójstwem sprawcy (64 ze
160)

13%

przerwali nieuzbrojeni
świadkowie, obezwładniając
sprawcę (21)

Wniosek dla patrolu: zdarzenie zwykle trwa krócej niż dojazd jednostki kontrterrorystycznej. Przerwanie ataku spoczywa najczęściej na pierwszych policjantach na miejscu.

Źródło: FBI, A Study of Active Shooter Incidents in the United States Between 2000 and 2013 (160 zdarzeń), Quick Reference Guide.

Wybrane zdarzenia – czego uczą

- **1999** **Columbine, USA**
Szkola; 13 ofiar. Odejście od taktyki „izoluj i czekaj” na rzecz natychmiastowego wejścia pierwszych sił.
- **2011** **Utøya, Norwegia**
Obóz młodzieżowy; utrudniony dojazd służb wydłużył czas ataku.
- **2019** **Christchurch, N. Zelandia**
Dwa meczety, 51 ofiar; transmisja ataku w internecie.
- **2023** **Praga, Czechy**
Wydział Filozoficzny UK; 14 ofiar – atak na uczelnię w Europie Środkowej.
- **2025** **Warszawa**
Uniwersytet Warszawski; zabójstwo pracownicy uczelni siekierą – „amok” bez broni palnej.

Podstawy prawne

Ustawy, zarządzenia Komendanta Głównego Policji i zasady użycia broni palnej

Akty prawne – mapa

Akt	Zakres istotny dla zdarzenia
Ustawa z 6.04.1990 r. o Policji (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 145 ze zm.)	art. 1 ust. 2 pkt 1 – ochrona życia i zdrowia ludzi; art. 16 – ŚPB i broń palna
Ustawa z 10.06.2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 194)	art. 2, 3, 15–16, 18, 20–23 – definicje, kierujący działaniami, stopnie alarmowe, specjalne użycie broni
Ustawa z 24.05.2013 r. o ŚPB i broni palnej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 383 ze zm.)	art. 6, 7, 45, 48 – przesłanki i sposób użycia broni palnej
Ustawa z 26.04.2007 r. o zarządzaniu kryzysowym	fazy: zapobieganie, przygotowanie, reagowanie, odbudowa
Zarządzenie nr 36 KGP z 14.11.2017 r. (Dz.Urz.KGP poz. 73 ze zm.)	procedura nr 5 (zał. 5) – aktywny strzelec, amok
Zarządzenie nr 20 KGP z 13.07.2020 r. (Dz.Urz.KGP poz. 35)	formy działań, tryb natychmiastowy (§ 14), operacja (§ 4 ust. 2)
Zarządzenie nr 1173 KGP z 10.11.2004 r. (t.j. Dz.Urz.KGP z 2013 r. poz. 73 ze zm.)	służba dyżurna – przyjęcie zgłoszenia, reakcja, meldowanie

Ustawa o działaniach antyterrorystycznych

art. 2 pkt 1-2

działania antyterrorystyczne (zapobieganie, przygotowanie, reagowanie, usuwanie skutków) i kontrterrorystyczne (wobec sprawców, ze specjalistyczną taktyką)

art. 3

Szef ABW – zapobieganie; minister spraw wewnętrznych – przygotowanie, reagowanie, odtwarzanie zasobów

art. 18

kierującego działaniami na miejscu wyznacza Komendant Główny Policji, a w sprawach niecierpiących zwłoki – komendant wojewódzki

art. 20 ust. 1

kierujący może m.in. zarządzić ewakuację, wstrzymać ruch pieszych i pojazdów, żądać pomocy od instytucji i osób

Stopnie alarmowe (art. 15 ustawy)

I

ALFA

informacja o możliwym zdarzeniu, którego rodzaj i zakres trudno przewidzieć

II

BRAVO

zwiększone i przewidywalne zagrożenie, cel ataku nieznany

III

CHARLIE

zdarzenie potwierdzające prawdopodobny cel ataku albo zaistniałe zdarzenie

IV

DELTA

wystąpienie zdarzenia o charakterze terrorystycznym lub informacja o jego nieuchronności

Po wprowadzeniu stopnia CHARLIE lub DELTA: możliwy zakaz zgromadzeń i imprez masowych (art. 21) oraz użycie oddziałów Sił Zbrojnych RP do pomocy Policji (art. 22).

Użycie broni palnej

Ustawa o ŚPB i broni palnej

- art. 45 pkt 1 lit. a – odparcie bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność
- art. 6–7 – niezbędność, proporcjonalność, najmniejsza szkoda
- art. 48 ust. 3 – odstąpienie od wezwań i strzału ostrzegawczego, gdy groziłoby to bezpośrednim niebezpieczeństwem dla życia lub zdrowia

Specjalne użycie broni

- art. 23 ustawy antyterrorystycznej – strzał, którego skutkiem może być śmierć sprawcy
- tylko w ramach działań kontrterrorystycznych, przez grupę kontrterrorystyczną
- decyzja kierującego działaniami, rozkaz dowódcy grupy, protokół

Procedura nr 5 – działania Policji

Załącznik nr 5 do zarządzenia nr 36 KGP w sprawie zadań realizowanych przez Policję w sytuacjach kryzysowych

Cel działań i możliwe zagrożenia

Cel: odizolowanie miejsca zdarzenia, neutralizacja zagrożenia, ochrona życia i zdrowia osób w rejonie działania sprawcy, zatrzymanie sprawcy

Podmiot wiodący: Policja

zagrożenie życia i
zdrowia

panika

zniszczenie mienia

przemieszczanie się
sprawcy

naruszenie porządku
publicznego

pożar lub wybuch

zakłócenie pracy
urzędów

utrudnienia
komunikacyjne

Podstawowe przedsięwzięcia Policji

- 1 Lokalizacja miejsca działania sprawcy
- 2 Potwierdzenie zdarzenia
- 3 Zebranie i przekazanie informacji
- 4 Przerwanie procesu zabijania**
- 5 Umożliwienie opuszczenia rejonu zagrożonego
- 6 Izolacja zagrożonego terenu
- 7 Zapewnienie bezpieczeństwa i porządku
- 8 Ograniczenie skutków zdarzenia
- 9 Zatrzymanie sprawcy
- 10 Zabezpieczenie dowodów, dokumentowanie, informacja dla mediów

Etap wstępny

- patrol na miejsce z poleceniem zachowania szczególnych zasad bezpieczeństwa (potwierdzenie, informacje, ocena sytuacji)
- informacja do kierownika jednostki i dyżurnego jednostki nadrzędnej; powiadomienie sąsiednich jednostek
- po potwierdzeniu – lokalizacja sprawcy i próba neutralizacji zagrożenia z zachowaniem bezpieczeństwa własnego
- izolacja miejsca i terenu przyległego; skierowanie dostępnych sił z ostrzeżeniem o zagrożeniu życia

Powiadomić

- dowódcę SPKP właściwego miejscowo
- zespół negocjacyjny
- w razie potrzeby – odciąć gaz i prąd
- prowadzić działania prasowo-informacyjne

Etap realizacji

Przerwanie zabijania

przerwanie działań sprawcy, ewakuacja osób, hasła współdziałania ustalone przez dowodzącego

Siły specjalistyczne

SPKP, zespół negocjacyjny, w razie potrzeby COK KGP, lotnictwo i drony

Teren i ruch

ograniczenie ruchu pojazdów, drożność dróg dojazdowych dla służb

Wsparcie i dochodzenie

zespół wsparcia psychologicznego, grupa operacyjno-procesowa

Pierwsi na miejscu – priorytety

1

Przerwać zabijanie

lokalizacja sprawcy i neutralizacja zagrożenia przez pierwsze siły

2

Przerwać umieranie

tamowanie krwotoków,
ewakuacja rannych, strefa segregacji

3

Izolować i meldować

kierunek, liczba sprawców, broń,
ładunki, liczba rannych

„Ważniejsze od formy ataku jest to, jakie działania podejmą policjanci”

koordynator szkolenia CPKP „BOA” – ćwiczenia instruktorów pod okiem FBI, policja.pl, 2023

Rola dyżurnego jednostki

Przyjęcie zgłoszenia – ustal kolejno:

- rodzaj zdarzenia, okoliczności, czas, miejsce, uczestników i skutki
- dane i rysopis sprawcy, miejsce pobytu, kierunek i sposób przemieszczania
- dane osoby zgłaszającej
- udzielenie wskazówek co do dalszego postępowania

Reakcja i obieg informacji

- niezwłoczne skierowanie sił i środków
- powiadomienie służb ratowniczych
- meldunek do kierownika i dyżurnego wyższego szczebla
- wyznaczenie policjanta dowodzącego interwencją, gdy działa więcej niż jeden patrol

Zarządzenie nr 1173 KGP: § 5 ust. 1, § 9 ust. 1; zał. nr 2 § 1 ust. 1–2, § 3.

Organizacja działań – zarządzenie nr 20 KGP

§ 5

Etapy: przygotowanie → reagowanie → odbudowa

§ 4 ust. 2

zdarzenie o charakterze terrorystycznym – działania w formie operacji policyjnej

§ 14

tryb natychmiastowy: ustna decyzja kierownika jednostki, niezwłocznie potwierdzona pisemnie; działanie na rozkaz dowódcy, gdy brak planu

§ 14 ust. 3

dowódca dokumentuje przebieg działań i wydane polecenia w systemach informatycznych

Współdziałanie i medycyna

Współdziałanie z:

administracja publiczna

ABW

Państwowa Straż Pożarna

służby medyczne

straż gminna (miejska)

zarządcy dróg, obiektów,
terenów

prokuratura

służby komunalne

Pamiętaj

- duże siły medyczne – możliwa duża liczba poszkodowanych
- wyznaczone miejsce i strefa segregacji rannych
- łączność między służbami na kanale współdziałania B112
- informacja do komórki psychologów KWP o udziale policjantów

Uciekaj – ukryj się – walcz

Uciekaj

- jeśli jest bezpieczna droga – opuść miejsce
- zostaw rzeczy, pomóż innym, jeśli możesz
- ostrzegaj innych przed wejściem w rejon

Ukryj się

- zamknij i zablokuj drzwi, zgaś światło
- wycisz telefon, zachowaj ciszę
- szukaj osłony, nie tylko zastony

Walcz

- tylko w ostateczności, gdy życie jest zagrożone
- działaj zdecydowanie, wspólnie z innymi
- użyj dostępnych przedmiotów

Gdy jesteś bezpieczny: zadzwoń pod 112 – miejsce, liczba i wygląd sprawców, broń, liczba osób w budynku i rannych.

Źródła: U.S. DHS, Active Shooter: How to Respond (2008); film KMP Legnica „Aktywny strzelec – jak reagować?” (2025).

Gdy przybywa Policja

**Pierwsi policjanci szukają
sprawcy, nie udzielają
pomocy rannym**

- zachowaj spokój i wykonuj polecenia policjantów
- odłóż wszystko, co trzymasz w rękach
- podnieś ręce i rozłóż palce, trzymaj dłonie widoczne
- unikaj gwałtownych ruchów, krzyku i wskazywania palcem
- nie zatrzymuj policjantów, ewakuuj się we wskazanym kierunku
- przekaz informacje o sprawcy, gdy zostaniesz o to poproszony

Źródło: U.S. DHS, Active Shooter: How to Respond (2008).

Po zdarzeniu

Dowody i dokumentacja

zabezpieczenie materiału dowodowego, grupa operacyjno-procesowa, dokumentowanie działań

Meldunki

dyżurny KGP – do 60 min od potwierdzenia; opis w KSIP – do 8 godzin

Wsparcie psychologiczne

zespół wsparcia psychologicznego; informacja dla psychologów KWP o udziale policjantów

Wnioski

omówienie działań, aktualizacja planów i szkoleń – faza odbudowy

Załącznik nr 5 do zarządzenia nr 36 KGP, części II pkt 10–11, części III pkt 1.2 lit. m, p, pkt 3 lit. g; zarządzenie nr 1173 KGP, załącznik nr 2 § 4–5.

Film: „Aktywny strzelec – jak reagować?”

KMP w Legnicy i Collegium
Witelona, 2025 – zasady dla
osób zagrożonych

[Otwórz w YouTube](#)

Film: ćwiczenia instruktorów CPKP „BOA” z FBI

policja.pl, 2023 – szkolenie
instruktorów z reagowania
na aktywnego strzelca

[Otwórz w YouTube](#)

Pytania kontrolne

Jak procedura nr 5 definiuje aktywnego strzelca?

Jaki jest cel działań Policji według procedury nr 5?

Na jakiej podstawie patrol może użyć broni palnej wobec sprawcy i kiedy może odstąpić od wezwań?

Czym różni się użycie broni przez patrol od specjalnego użycia broni?

Co dyżurny ustala w pierwszej kolejności przy przyjęciu zgłoszenia?

Jak powinna zachować się osoba ukryta w budynku, gdy wchodzi Policja?

- Ustawa z 10.06.2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 194)
- Ustawa z 24.05.2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 383 ze zm.)
- Ustawa z 6.04.1990 r. o Policji; ustawa z 26.04.2007 r. o zarządzaniu kryzysowym
- Zarządzenie nr 36 KGP z 14.11.2017 r. w sprawie zadań realizowanych przez Policję w sytuacjach kryzysowych (Dz.Urz.KGP poz. 73 ze zm.), zał. nr 5
- Zarządzenie nr 20 KGP z 13.07.2020 r. (Dz.Urz.KGP poz. 35); zarządzenie nr 1173 KGP z 10.11.2004 r. (t.j. Dz.Urz.KGP z 2013 r. poz. 73 ze zm.)
- FBI, A Study of Active Shooter Incidents in the United States Between 2000 and 2013, Quick Reference Guide
- U.S. Department of Homeland Security, Active Shooter: How to Respond, 2008
- policja.pl, Ćwiczenia instruktorów CPKP „BOA” pod okiem FBI, 2.09.2023; KPP w Jaworze, Bezpieczeństwo w szkołach to nasza wspólna sprawa, 2026

Dziękuję za uwagę